

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De Dominicis Quadragesimæ. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

Vesperarum propria; quia in Missa duæ item dicuntur super Populum, altera initio, altera in fine: cuius rei causam dedimus, cum de Missæ Sacrificio, Tomo priore.

4 Nondum dicuntur Vesperæ ante comestionem, vt reseruetur prærogatiua Dominicæ sequenti, quæ est caput Quadragesimæ, cuius primæ Vesperæ dicuntur in Choro ante cœnam; & deinceps idem fit in diebus ferialibus, ex Conc. Cabilonen. *de Consecr. Dist. 1. Solent.*

5 Dixi ante cœnam, quia antiquitus soluebatur ieiunium hora cœnæ in Quadragesima post Vesperas: & licet horam anticipemus, retinemus tamen vocabulum cœnæ, cui benedicimus ea Prece quæ adhibetur ad cœnam, *Edent pauperes, &c.* vt in fine dicitur Breuiarij. Quia verò non possumus ieiunare diebus & noctibus, sicuti fecit Christus, ieiunemus saltem vsque ad horas diurnales inclusiue, hoc est, dictis Vesperis, vt ait Archid. *in cap. Solent. de Consecrat. cit.*

6 Extra Chorum non tenemur ante comestionem recitare Vesperas, quia Concilium Cabilonense intelligitur de publica in Choro recitatione; cui tamen congruum est vt conformemur in priuata quoque Vesperarum recitatione.

De Dominicis Quadragesimæ.

C A P. X I.

Inuitatorium Dominicæ primæ, *Non sit vobis vanum, &c.* composuit Amal. ex Wion auctore *Ligni vitæ lib. 5.* & ille ipse meminit *de Ord. Antiph. cap. 35.* vbi docet tamen se transtulisse hoc Inuitatorium in hanc Dominicam à mediâ Quadra-

gesima, in qua ab alijs cantabatur. Primæ Læctiones interrumpunt quidem Læctiones de Genesi; sed indicant fructus pœnitentiæ, ex *Dur. lib. 6. c. 32.* Responsorialia, ex *Amal. de Ord. Antiph. cap. cit.* sunt clauæ tituli de conuersatione & statu totius Quadragesimæ. Oportet enim hoc tempore corrigere mores, ieiunare, plorare, orare, patientes esse, vigilare, pœnitere, eleemosynam dare, quæ omnia in Responsorij continentur.

2 Frequentatur Psalmus nonagesimus *Qui habitat, &c.* à quo plures Versus hoc tempore desumuntur: quia, inquit *Amal. lib. 4. cap. 19.* sumus in his diebus in maiori certamine tentationum; vel inde est, quia malè vsurpauit hunc Psalmum satanas tentando Christum; contra quem repetimus eundem in proprio sensu: *Angelis suis mandauit, &c.*

3 Antiphonarum ad Laudes, *Cor mundum, &c.* meminit *Amal. de Ord. Antiph. cap. 36.*

4 Cantabatur in diebus nostris Hymnus *Ad preces nostras* in secundis Vesperis, qui non erat antiquus, & ratione metri scatebat erroribus: tum nullum erat Festum quod quatuor gauderet Hymnis, ad primas Vesperas, Nocturnos, Laudes, & secundas Vesperas, præter Dominicis Quadragesimæ; & occupatis Ferijs secundis à Festo Duplici (quando Pascha occurrit die 22. Aprilis) eo anno numquam recitabatur. quibus omnibus consideratis, in Recognitione Breuiarij Clementina de Breuiario fuit ademptus. De alijs tribus Hymnis diximus *Sect. 5. cap. 6. pag. 68.*

5 In Feria secunda sequenti adfunt Capitula propria pro omnibus Horis ferialibus Quadragesimæ, de quibus mentio

mentio est apud Duran. *lib. 6. cap. 28.*

6 De Quatuor Temporibus nihil fit in Officio. Et de his iam diximus Tomo priore.

7 Dominica secunda cur habeat Euangelium Sabbati præcedentis, habes in Tomo priori. Fortè legitur, quia initio Martij transfiguratus est Christus, si Beletho credimus, de *Div. Off. cap. 144.* anno Christi ultimo: & in Dominica, hora quarta diei, vt scribit S. Epiph. cit. ab Azor. *par. 2. lib. 1. c. 15. quest. 4.* Antiphonæ ad Laudes, *Domine labia mea,* &c. habentur apud Amalar. de *Ord. Antiph. cap. 38.*

8 Dominica tertia habet easdem Antiphonas ad Laudes, *Fac benignè,* &c. quas recenset idem Amalar. *cap. 40.*

9 In sequenti Feria quinta est Oratio singularis de SS. Cosma & Damiano; quia Statio fit in eorum Ecclesia, quæ dedicauit Romæ in foro boario Felix IV. ex Rupert. *lib. 8. cap. 2.* Sed in lib. Sacramentorum S. Gregorij non habetur hæc Collecta; & aliàs diximus, à Gregorio II. data esse Officia Ferijs quintis Quadragesimæ. Quis igitur Collectam composuerit, est incertum; cum in lib. cit. sancti Gregorij I. habeatur Oratio alia cū Secreta & Postcomunione: quarum auctor dicitur Gregorius II. ergo non est Gregoriana, neque Primi, neque Secundi. Non tamen impedit commune Suffragium de iisdem Sanctis in Ecclesia eorundem. qua de re in Tomo 1. *pag. 236.*

De Dominica Passionis.

C A P. X I I.

IN primis Vesperis, etiamsi sint de Sancta, teguntur Cruces & imagines; omittuntur Suffragia, seu communes commemoraciones

Sanctorum, vt ad Christum hoc tempore fit vnicum refugium nostrum; nec de Pace loquimur, quia repræsentatiuè moritur ille, & nondum resurrexit, qui deinde dixit, Pax vobis, Duran. *lib. 6. cap. 60.*

2 Ad Completorium de Tempore, & ad Horas minores (non autem de Sanctis) in Responsorio breui, item in omnibus Responsorijs omittitur *Gloria Patri*, Ordo Romanus; sicut etiam in Inuitatorio, ex Concil. Tolet. *can. 15. Gloria Patri*, inquit Concilium, in fine Responsoriorum in latis sequitur, in tristioribus verò reperitur principium: quod ideò fit, vt compaginemur humilitati Christi, omitendo excelsa nostra eo tempore quo ipsa Trinitas dehonestatur in persona Christi, ait Alcuinus.

3 In Psalmis tamen nondum taceatur *Gloria Patri*; quia Psalmi, vt diximus supra, significant opera, & nondum Iudæi operibus, sed linguis tantum, de necè Christi agunt. In triduo verò maioris Hebdomadæ remouetur à Psalmis; quia opere compleuerunt Iudæi necem Christi. Hæc Dur. *lib. 6. cap. 60.*

4 Ieremias legitur, vt in Ord. Rom. & ex Decreto Gelasij, ob causam aliam supra *Sect. 5. cap. 12. num. 8. pag. 85.* De Hymnis diximus eadem *Sect. cap. 6.*

5 In Feria 2. sequenti habemus eadem Capitula, quæ indicat Duran. *cap. 61.*

6 In Feria 5. Antiphonæ ad *Benedictus & Magnificat*, contra morem præcedentium Feriarum, discordant ab Euangelio Feriæ. Quare? tum quia de Passione sunt, congruentissimæ tempori; tum quia meminisse debes, Feriam hanc non habuisse proprium Euangelium ante tempora

Q

Gre-